

O b s a h tohoto čísla:

K problému růstu religiozity /Erika Kadlecová/

Jak dlouho ještě, soudruzi? /Karel Oswald/

Vady karatele /Jan Šimsa/

Laureatovi /Petr Uhlí/

Erika Kadlecová

K p r o b l é m u r ů s t u r e l i g i o z i t y

V poslední době se časte diskutuje o vzestupu zájmu o náboženství. Tento jev není omezen jen na naše československé poměry, na katolicismus, na křesťanství. Připomeňme alespoň dramatický růst významu islámu jakožto integrující ideologie řady hnutí a národů Asie a Afriky. Ty právě v něm hledají sebeuvědomění a pod jeho vlajkou uskutečňují vlastní vstup do světových struktur.

Pro naše vlastní poměry by bylo třeba konkrétněji znát, zda k oživení zájmu o náboženství dochází skutečně, v jaké míře, proč a jaké důsledky lze od tohoto jevu očekávat.

Podleženou odpověď na žádnou z těchto otázek nelze dát. Nemáme k dispozici ani nejzákladnější data o vývoji religiozity. Pokusím se pouze shrnout postřehy a názory, které se projevily v jednom rozhovoru na dané téma, a to ve vyhraněně marxistickém prostředí.

Už i otázka zda a do jaké míry k oživení zájmu o náboženství dochází, se ukázala jako sporná a názory se značně liší podle místa a prostředí, v němž se pozorovatel pohybuje. Omezené osobní zkušenosti a kontakty, někdy i přání, zkreslují obraz. Z hlediska velkých čísel posun k vyšší religiozitě v celé populaci asi nebude příliš znatelný. Jde spíše o probuzenou duchovní aktivitu určitých skupin, již však nelze podceňovat vzhledem k její intenzitě, odhodlanosti a možnému pozdějšímu vlivu. Při vší různosti zkušeností se zdá být nesporné, že náboženství se bere vážněji, nebagatelizuje se, není vázáno na "periferní" a zaostalé vrstvy obyvatel, ba ani v povědomí estatních s nimi není jednoznačně spojováno. Zájem o náboženský a církevní život je, jak se zdá, patrnější ve městech /Praha/ než na venkově, mezi intelektuály /došlo, jak známo, k řadě konverzí/ a mezi mladými lidmi.

V centru našeho rozhovoru byla otázka, proč k oživení náboženství dochází. V odpovědi je třeba vyloučit právě nejhlubší a nejpodstatnější rovina zájmu slověna o náboženství. Mám na mysli takové motivy, ja-